

Yttrande från Ekonomiska och sociala kommittén om "Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om skapandet av en gemensam nomenklatur för statistiska territoriella enheter (NUTS)"

(2001/C 260/11)

Den 12 mars 2001 beslutade rådet i enlighet med artikel 262 i EG-fördraget att rådfråga Ekonomiska och sociala kommittén yttrande om ovannämnda förslag.

Sektionen för Ekonomiska och monetära unionen, ekonomisk och social sammanhållning, som ansvarar för kommitténs beredning av ärendet, antog sitt yttrande den 26 juni 2001. Föredragande var Kenneth Walker.

Vid sin 383:e plenarsession den 11–12 juli 2001 (sammanträdet den 11 juli) antog Ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 111 röster för, 2 emot och 2 nedlagda röster.

1. Inledning

1.1. Regionalstatistiken är en av grunderna för det europeiska statistiska systemet, som används för en lång rad ändamål av en mängd användare. Regionalstatistiken om EU:s medlemsstater ligger bl.a. till grund för en rationell och konsekvent fördelning av strukturfondernas medel. Regionalstatistiken utgör således den objektiva statistiska grunden för viktiga politiska beslut.

1.2. All regionalstatistik måste utgå från en geografisk indelning av det undersökta landet. I början av 1970-talet tog Eurostat i samarbete med andra direktorat inom kommissionen fram nomenklaturen för statistiska territoriella enheter (NUTS) som ett enkelt och sammanhållet system till indelning av EU:s territorium med målsättningen att producera regionalstatistik för gemenskapen.

1.3. NUTS-nomenklaturen har under de senaste åren fått allt större betydelse som grund för harmoniserad och därmed jämförbar regional statistik. NUTS används som referensram i samband med insamling, bearbetning, harmonisering och spridning av gemenskapens regionalstatistik.

1.4. Hittills har NUTS-nomenklaturen inte haft någon egen rättslig grund, dvs. det finns ingen förordning där närmare regler för sammanställning och uppdatering av systemet fastställs. Dessa frågor har hittills lösts genom "gentlemen's agreements" mellan medlemsstaterna och Eurostat, ibland efter långa och komplicerade förhandlingar. NUTS publiceras sedan av Eurostat.

1.5. Den regionala klassificeringen av ett givet land sker i flera etapper. Först undersöks den administrativa strukturen och sedan kontrolleras om regionala uppgifter samlas in och förmedlas enligt denna regionala indelning, vilket i allmänhet är fallet. Därefter undersöks de olika existerande administrativa

enheternas genomsnittliga storlek (vad gäller invånarantalet) för att avgöra om dessa nivåer ingår i den regionala klassifikationens hierarki. Det finns två möjligheter:

— Den genomsnittliga storleken motsvarar i stort sett den existerande nivån i NUTS-nomenklaturen. I detta fall antas den administrativa strukturen i sin helhet utan ändringar som den regionala indelningen på denna nivå.

— Ingen administrativ struktur har den genomsnittliga storlek som motsvara ovannämnda gränsvärden. I detta fall sammanställs, i enlighet med den praxis som antagits för medlemsstater, en ad hoc-uppdelning i s.k. "icke-administrativa enheter" i samarbete med det berörda landet genom att mindre administrativa enheter slås samman.

1.5.1. I det första fallet utgår man från en politisk indelning. Detta innebär att storleken på vissa enheter kan avvika starkt från den genomsnittliga storleken på enheterna på denna nivå. Tyskland med dess förbundsstater är ett exempel på ett land med existerande administrativa enheter. Vissa medlemsstater (t.ex. Portugal och Storbritannien) saknar existerande administrativa enheter.

1.6. Det bör påpekas att kommissionens förslag inte påverkar status quo i medlemsstaterna. Syftet är att skapa ökad samordning och mindre skillnader i framtiden.

1.7. Förslaget till förordningen kommer också att ge kandidatländerna en ram för en lämplig regional indelning av deras territorium för statistiska ändamål vid ett medlemskap i EU.

1.8. I enlighet med subsidiaritetsprincipen och proportionalitetsprincipen anser kommissionen att målet att skapa en harmoniserad regional klassifikation för all europeisk regionalstatistik endast kan nås på gemenskapsplanet.

2. Kommissionens förslag

2.1. Kommissionens förslag återges i bilaga 1.

3. Kommentarer

3.1. Kommittén godkänner principen om att skapa en tydlig rättslig grund för ett enkelt och sammanhållet system för analys av regionalstatistik, både för dagens medlemsstater och kandidatländerna vid ett medlemskap i EU.

3.2. Eftersom denna statistik ligger till grund för viktiga politiska beslut, är det uppenbart att ett sådant system är av grundläggande betydelse för att åtgärder inom ramen för strukturfonderna skall kunna vidtas på ett korrekt sätt.

3.3. Kommittén vill framhålla att andra meningen i andra stycket i artikel 3.4 lyder på följande sätt:

”Storleken på en medlemsstats icke-administrativa enheter för en given NUTS-nivå skall ligga inom de i punkt 2 angivna befolkningsgränserna.”

3.3.1. Denna ordalydelse innebär att befolkningen i varje ”icke-administrativ enhet” skulle falla inom de övre och undre gränserna för varje NUTS-nivå. Det skulle således krävas en justering varje gång en icke-administrativ enhet faller utanför dessa gränsvärden. Av kommissionens motivering framgår det dock klart och tydligt att den avgörande faktorn är NUTS-enheternas genomsnittliga storlek i ett visst land.

3.3.2. För att framhålla kommissionens avsikt bör därför formuleringen ”Storleken på en medlemsstats icke-administrativa enheter...” ändras till ”Den genomsnittliga storleken på en medlemsstats icke-administrativa enheter...” innan förordningen antas.

3.3.3. Om inte detta görs, kommer förordningen att medföra konsekvenser som skiljer sig kraftigt från dem som avses.

3.4. Kommittén inser att det normalt sett krävs att regionerna är av jämförbar storlek vad gäller invånarantal för att regionalstatistiska uppgifter skall vara jämförbara, men anser ändå att det är nödvändigt att beakta öarnas och de yttersta randområdenas speciella situation, eftersom de faktiskt rent fysiskt är isolerade från resten av gemenskapens territorium.

3.4.1. Kommittén noterar de klassificeringskriterier som beskrivs i förordningens föreslagna artikel 3 och bestämmelserna för kommissionens ändringar i enlighet med det förfarande som anges i artikel 7.2. Oaktat de föreslagna allmänna kriterierna anmodar kommittén kommissionen att garantera att NUTS-nomenklaturen erkänner öarnas och de yttersta randområdenas speciella situation och identifierar dem tydligt och separat, utan hänsyn till de tröskelvärden som anges i artikel 3.2.

3.4.2. Det finns inga garantier för att de regioner som för närvarande identifieras som separata NUTS-enheter kommer vara sådana även i framtiden. När utvidgningen har genomförts kanske kommissionen vill ”harmonisera” alla NUTS-områden inom hela EU och successivt tillämpa samma tröskelvärden på alla existerande NUTS-områden. I detta sammanhang noterar kommittén att kommissionen kommer att ha fria händer att ändra listan över NUTS-områden i förordningsförslagets första bilaga, utom då rådet med kvalificerad majoritet motsätter sig ändringen. Kommittén anmodar kommissionen att endast utöva denna befogenhet när det har inträffat klara förändringar som kräver en sådan ändring av listan.

3.5. Enligt artikel 5.4 skall den berörda medlemsstaten inom två år ta fram historiska tidsserier för den nya regionala indelningen för de senaste fem åren när en ändring av NUTS antagits. Kommittén anser att detta i vissa fall är en betungande förpliktelse.

3.6. Kommittén håller med kommissionen om att målet att skapa en harmoniserad regional klassifikation för all europeisk regionalstatistik endast kan nås på gemenskapsplanet.

Bryssel den 11 juli 2001.

Ekonomiska och sociala kommitténs

ordförande

Göke FRERICHS

BILAGA

till Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Målet

1. Målet med denna förordning är att skapa en gemensam statistisk klassifikation för territoriella enheter, nedan kallad NUTS, för att säkerställa produktionen och spridningen av jämförbar regionalstatistik inom gemenskapen.
2. NUTS-nomenklaturen som fastställs i bilaga I skall ersätta "Nomenklaturen för statistiska territoriella enheter (NUTS)" som skapats av Europeiska gemenskapernas statistikkontor i samarbete med de nationella statistikkontoren i medlemsstaterna.

Artikel 2

Struktur

1. NUTS-nomenklaturen består av en specifik kod och ett namn för varje region. Gemenskapens ekonomiska område är, såsom definierats i kommissionens beslut 91/450/EEG av den 26 juli 1991 ⁽¹⁾, uppdelat i territoriella enheter, nedan benämnda "regioner".
2. NUTS-nomenklaturen är en hierarkisk klassifikation. Varje medlemsstat är indelad i regioner på NUTS 1-nivå, som alla är indelade i regioner på NUTS 2-nivå, som i sin tur är indelade i regioner på NUTS 3-nivå.
3. En viss region kan dock representera flera NUTS-nivåer.
4. Två olika regioner i samma medlemsstat får inte ha samma namn. Om två regioner i olika medlemsstater har samma namn, skall landskoden läggas till namnet på regionen.

Artikel 3

Klassificeringskriterier

1. De existerande administrativa enheterna i medlemsstaterna är det första kriteriet för att avgränsa regioner.

I detta sammanhang avses med "administrativ enhet" ett geografiskt område med en förvaltningsmyndigheter som har befogenhet att fatta administrativa eller politiska beslut för detta område enligt medlemsstatens rättsliga och institutionella regler.

2. För att kunna ange den NUTS-nivå på vilken en viss kategori administrativa enheter i en medlemsstat skall klassificeras, skall den genomsnittliga storleken på denna kategori administrativa enheter i medlemsstaten ligga inom följande befolkningsgränser:

Nivå	Min.	Max.
NUTS 1	3 miljoner	7 miljoner
NUTS 2	800 000	3 miljoner
NUTS 3	150 000	800 000

⁽¹⁾ EGT L 240, 29.8.1991.

3. De existerande administrativa enheterna som används i NUTS-nomenklaturen framgår av bilaga II. Ändringar av bilaga II kan antas av kommissionen enligt det förfarande som anges i artikel 7.2.

4. Om det i en medlemsstat saknas administrativa enheter av passande storlek för en given NUTS-nivå som motsvarar kriterierna i punkt 2, skall denna NUTS-nivå skapas genom aggregering av ett passande antal existerande mindre administrativa enheter. Vid denna aggregering skall hänsyn tas till geografiska, socioekonomiska, historiska, kulturella och/eller andra relevanta kriterier.

De enheter som aggregerats på detta vis benämns nedan "icke-administrativa enheter". Storleken på en medlemsstats icke-administrativa enheter för en given NUTS-nivå skall ligga inom de i punkt 2 angivna befolkningsgränserna.

Under särskilda administrativa och geografiska omständigheter, som fastställs av kommissionen, får en enskild icke-administrativ enhet dock avvika från dessa gränser.

5. Om en hel medlemsstats befolkning ligger under maximigränsen för en given NUTS-nivå, är hela medlemsstaten en NUTS-region på denna nivå.

Artikel 4

Enheter i NUTS

1. Senast sex månader efter denna förordnings ikraftträdande skall kommissionen, efter samråd med medlemsstaterna, offentliggöra de lokala administrativa enheter som ingår i varje enskild region på NUTS 3-nivå.

De existerande lokala administrativa enheterna framgår av bilaga III. Ändringar av bilaga III kan antas av kommissionen enligt det förfarande som anges i artikel 7.2.

2. Varje år, före utgången av första kalenderhalvåret, skall medlemsstaterna meddela alla ändringar i enheterna för föregående år och översända uppgifterna i det elektroniska format som kommissionen angett.

3. Om ändringar i de lokala administrativa enheterna gör det nödvändigt att ändra NUTS 3-gränserna, skall de bestämmelser som anges i artikel 5 tillämpas.

Artikel 5

Ändringar av NUTS

1. Medlemsstaterna skall underrätta kommissionen om alla ändringar i existerande administrativa enheter samt om alla andra ändringar på nationellt plan som kan få betydelse för de i artikel 3 fastställda klassificeringskriterierna.

2. Kommissionen kan, enligt kriterierna i artikel 3 och i enlighet med det förfarande som anges i artikel 7.2, anta ändringar i NUTS-nomenklaturen som fastställs bilaga I, dock högst vart tredje år.

3. Kommissionen skall endast ändra en medlemsstats icke-administrativa enheter, som avses i artikel 3.4, om ändringen på den berörda NUTS-nivån minskar standardavvikelsen för storleken (vad gäller invånarantalet) av alla EU:s regioner.

4. Ändringar i NUTS-nomenklaturen träder i kraft den första dagen i ett kvartal två år efter antagandet i enlighet med det i artikel 7.2 angivna förfarandet.

5. När en ändring av NUTS antagits, skall den berörda medlemsstaten inom två år ta fram historiska tidsserier för den nya regionala indelningen för de senaste fem åren.

*Artikel 6***Förvaltning**

Kommissionen skall vidta nödvändiga åtgärder för att säkra en konsekvent förvaltning av NUTS-nomenklaturen. Detta kan bl.a. vara:

- a) framtagande och uppdatering av förklarande anmärkningar till NUTS
- b) undersökning av problem i samband med genomförandet av NUTS i medlemsstaternas regionala klassificeringar.

*Artikel 7***Förfarande**

1. Kommissionen skall biträdas av Kommittén för det statistiska programmet, vilken inrättades genom artikel 1 i rådets beslut 89/382/EEG, Euratom ⁽¹⁾.
2. När hänvisning sker till denna punkt skall det föreskrivande förfarandet i artikel 5 i beslut 1999/468/EG tillämpas, varvid bestämmelserna i artikel 7 och i artikel 8 i det beslutet skall iakttas.
3. Den tid som avses i artikel 5.6 i beslut 1999/468/EG skall fastställas till tre månader.

*Artikel 8***Ikraftträdande**

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*

⁽¹⁾ EGT L 181, 28.6.1989, s. 47.